

DECYZJA RAMOWA RADY 2005/212/WSiSW

z dnia 24 lutego 2005 r.

w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 29, art. 31 ust. 1 lit. c) i art. 34 ust. 2 lit. b),

uwzględniając inicjatywę Królestwa Danii⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Główny bodziec dla transgranicznej przestępczości zorganizowanej stanowi korzyść finansowa. Aby działać skutecznie, każda próba zapobieżenia takiej przestępczości i jej zwalczania musi koncentrować się na wykryciu, zamrożeniu, zajęciu i konfiskacie korzyści pochodzących z przestępstwa. Jest to jednak utrudnione, między innymi, na skutek różnic między ustawodawstwami Państw Członkowskich w tej dziedzinie.
- (2) W konkluzjach Rady Europejskiej, która zebrała się w Wiedniu w grudniu 1998 r., Rada Europejska wezwała do wzmocnienia przez UE wysiłków mających na celu zwalczanie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej zgodnie z planem działań w sprawie najlepszego wprowadzenia w życie postanowień Traktatu z Amsterdamu dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości⁽²⁾.
- (3) Zgodnie z ust. 50 lit. b) wiedeńskiego planu działań w okresie pięciu lat od wejścia w życie Traktatu z Amsterdamu przepisy krajowe regulujące zajęcie i konfiskatę korzyści pochodzących z przestępstwa muszą zostać udosконаłone i zbliżone, tam gdzie to konieczne, biorąc pod uwagę prawa osób trzecich będących w dobrej wierze.
- (4) W ust. 51 konkluzji Rady Europejskiej obradującej w Tampere w dniach 15–16 października 1999 r. podkreśla się, że pranie pieniędzy stanowi trzon przestępczości zorganizowanej i powinno zostać wykorzenione, gdziekolwiek się pojawi, oraz że Rada Europejska jest zdecydowana zapewnić podjęcie konkretnych kroków w celu wykrycia, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty korzyści pochodzących z przestępstwa. Rada Europejska wzywa również w ust. 55 do zbliżenia przepisów prawa karnego i procedur dotyczących prania pieniędzy (np. wykrywania, zamrażania i konfiskaty środków finansowych).
- (5) Zgodnie z zaleceniem 19 zawartym w planie działań z 2000 r. zatytułowanym „Zapobieganie i kontrolowanie przestępczości zorganizowanej: strategia Unii Europejskiej na początek nowego milenium”, który został zatwierdzony przez Radę dnia 27 marca 2000 r.⁽³⁾, należy zbadać potrzebę wprowadzenia nowego instrumentu, który uwzględniając najlepsze praktyki w Państwach Członkowskich oraz przy należyтым poszanowaniu podstawowych zasad prawnych, wprowadzi możliwość złagodzenia, odpowiednio w ramach prawa karnego, cywilnego lub prawa podatkowego, ciężaru dowodu dotyczącego pochodzenia majątku posiadanego przez osobę uznaną za winną popełnienia przestępstwa związanego z przestępczością zorganizowaną.
- (6) Zgodnie z art. 12 dotyczącym konfiskaty i zajęcia Konwencji NZ z dnia 12 grudnia 2000 r. przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej Państwa Strony mogą rozważyć możliwość stosowania wymogu polegającego na wykazaniu przez sprawcę legalnego pochodzenia domniemyanych korzyści z przestępstwa lub innego mienia podlegającego konfiskacie, w zakresie, w jakim taki wymóg jest zgodny z zasadami ich prawa krajowego oraz z charakterem postępowañ sądowych.
- (7) Wszystkie Państwa Członkowskie ratyfikowały Konwencję Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie korzyści pochodzących z przestępstwa, sporządzoną w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. Niektóre Państwa Członkowskie przedłożyły oświadczenia w związku z art. 2 Konwencji dotyczące konfiskaty, zobowiązując się tym samym do dokonywania konfiskaty majątku pochodzącego wyłącznie z określonych przestępstw.
- (8) Decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r.⁽⁴⁾ ustanawia przepisy w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz korzyści pochodzących z przestępstwa. Na mocy tej decyzji ramowej Państwa Członkowskie są również zobowiązane do niedokonywania lub niepodtrzymywania zastrzeżeń w odniesieniu do postanowień Konwencji Rady Europy dotyczących konfiskaty, w zakresie, w jakim przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności, których górna granica przekracza jeden rok.
- (9) Istniejące instrumenty w tym obszarze nie doprowadziły w wystarczającym zakresie do powstania skutecznej współpracy transgranicznej dotyczącej konfiskaty, ponieważ kilka Państw Członkowskich nadal nie jest w stanie dokonać konfiskaty korzyści pochodzących ze wszystkich przestępstw zagrożonych karą pozbawienia wolności w wymiarze wyższym niż jeden rok.

⁽¹⁾ Dz.U. C 184 z 2.8.2002, str. 3.⁽²⁾ Dz.U. C 19 z 23.1.1999, str. 1.⁽³⁾ Dz.U. C 124 z 3.5.2000, str. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 182 z 5.7.2001, str. 1.

(10) Celem niniejszej decyzji ramowej jest zapewnienie, że wszystkie Państwa Członkowskie posiadają skuteczne przepisy regulujące konfiskatę korzyści pochodzących z przestępstwa, między innymi w odniesieniu do ciężaru dowodu dotyczącego źródła pochodzenia majątku posiadane przez osobę uznaną za winną popełnienia przestępstwa związanego z przestępczością zorganizowaną. Niniejsza decyzja ramowa związana jest z duńskim projektem decyzji ramowej w sprawie wzajemnego uznawania w obrębie Unii Europejskiej orzeczeń dotyczących konfiskaty korzyści pochodzących z przestępstwa oraz podziału skonfiskowanego mienia, który został przedłożony w tym samym czasie.

(11) Niniejsza decyzja ramowa nie stanowi przeszkody w stosowaniu przez Państwa Członkowskie ich podstawowych zasad dotyczących sprawiedliwego procesu sądowego, w szczególności domniemania niewinności, praw własności, wolności zrzeszania się, wolności prasy i wolności wypowiedzi w innych mediach,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ RAMOWĄ:

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszej decyzji przyjmuje się następujące definicje:

- „korzyści” oznaczają każdą korzyść ekonomiczną pochodzącą z przestępstwa. Może ona stanowić każdą formę mienia określoną w następnym tiret,
- „mienie” obejmuje mienie każdego rodzaju, zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome lub nieruchome, oraz dokumenty lub instrumenty prawne dowodzące tytułu do takiego mienia lub udziału w tym mieniu,
- „narzędzia” oznaczają każde mienie (rzecz) użyte lub którego zamierza się użyć w jakikolwiek sposób, w całości lub w części, do popełnienia przestępstwa lub przestępstw,
- „konfiskata” oznacza karę lub środek orzeczony przez sąd, powodujący ostateczne pozbawienie mienia w wyniku postępowania dotyczącego przestępstwa lub przestępstw,
- „osoba prawna” oznacza każdą osobę posiadającą taki status na podstawie właściwego prawa krajowego, z wyjątkiem państw lub innych podmiotów publicznych wykonujących uprawnienia władzy państwowej oraz publicznych organizacji międzynarodowych.

Artykuł 2

Konfiskata

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje niezbędne środki w celu umożliwienia mu konfiskaty, w całości lub w części, narzędzi i korzyści z przestępstw zagrożonych karą pozbawienia wolności w wymiarze powyżej jednego roku lub mienia, którego wartość odpowiada takim korzyściom.
2. W odniesieniu do przestępstw podatkowych Państwa Członkowskie w celu pozbawienia sprawcy korzyści pochodzących z przestępstwa mogą wykorzystywać inne postępowania niż karne.

Artykuł 3

Rozszerzone uprawnienia do konfiskaty

1. Każde Państwo Członkowskie przyjmuje co najmniej środki niezbędne w celu umożliwienia mu, na warunkach określonych w ust. 2, dokonania konfiskaty, w całości lub w części, mienia należącego do osoby skazanej za przestępstwo:
 - a) popełnione w ramach organizacji przestępczej określonej we wspólnym działaniu 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. o spenalizowaniu udziału w organizacji przestępczej w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej⁽¹⁾, gdy przestępstwo objęte jest:
 - decyzją ramową Rady 2000/383/WSiSW z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie związane z wprowadzeniem euro⁽²⁾,
 - decyzją ramową 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa,
 - decyzją ramową Rady 2002/629/WSiSW z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie zwalczania handlu ludźmi⁽³⁾,
 - decyzją ramową Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu⁽⁴⁾,
 - decyzją ramową Rady 2004/68/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. w sprawie zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 351 z 29.12.1998, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 140 z 14.6.2000, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 203 z 1.8.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 328 z 5.12.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 13 z 20.1.2004, str. 44.

- decyzją ramową Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiającą minimalne przepisy dotyczące znamion przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami⁽¹⁾;
- b) objętego decyzją ramową Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu⁽²⁾,
- z zastrzeżeniem, że przestępstwo, zgodnie z decyzjami ramowymi określonymi powyżej,
- w przypadku przestępstw innych niż pranie pieniędzy zagrożone jest karą w maksymalnym wymiarze nie niższym niż od 5 do 10 lat pozbawienia wolności,
- w przypadku prania pieniędzy zagrożone jest karą w maksymalnym wymiarze, nie niższym niż 4 lata pozbawienia wolności,
- oraz że przestępstwo ma taki charakter, że może przysporzyć korzyści majątkowej.

2. Każde Państwo Członkowskie podejmuje niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty na mocy niniejszego artykułu przynajmniej tam:

- a) gdzie sąd krajowy na podstawie określonych faktów jest w pełni przekonany, że dane mienie pochodzi z działalności przestępczej osoby skazanej w okresie poprzedzającym skazanie za przestępstwo określone w ust. 1, co sąd uznał za uzasadnione na podstawie okoliczności danej sprawy; lub
- b) gdzie sąd krajowy na podstawie określonych faktów jest w pełni przekonany, że dane mienie pochodzi z podobnej działalności przestępczej osoby skazanej w okresie poprzedzającym skazanie za przestępstwo określone w ust. 1 niniejszego artykułu, co sąd uznał za uzasadnione na podstawie okoliczności danej sprawy; lub
- c) gdzie ustalono, że wartość mienia jest nieproporcjonalna w stosunku do legalnych dochodów osoby skazanej, a sąd krajowy na podstawie określonych faktów jest w pełni przekonany, że dane mienie pochodzi z działalności przestępczej tej osoby.

3. Każde Państwo Członkowskie może również rozważyć przyjęcie niezbędnych środków w celu umożliwienia mu konfiskaty, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i 2, w całości lub w części, mienia nabytego przez osoby najbliższe danej

osoby i mienia przekazanego osobie prawnej, nad którą dana osoba – działając indywidualnie lub w powiązaniu z jej najbliższymi osobami – sprawuje kontrolę. Ma to zastosowanie, również jeżeli dana osoba otrzymuje znaczącą część dochodu osoby prawnej.

4. Państwa Członkowskie mogą korzystać z procedur innych niż procedury karne w celu pozbawienia sprawcy mienia, o którym mowa powyżej.

Artykuł 4

Środki prawne

Każde Państwo Członkowskie podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia, że zainteresowane strony dotknięte przez środki określone w art. 2 i 3 posiadają skuteczne środki prawne w celu ochrony swoich praw.

Artykuł 5

Gwarancje prawne

Niniejsza decyzja ramowa nie powoduje zmiany zobowiązań nakazujących poszanowanie podstawowych praw i podstawowych zasad, w tym w szczególności zasady domniemania niewinności, zagwarantowanej w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Wprowadzenie w życie

1. Państwa Członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu wykonania niniejszej decyzji ramowej do 15 marca 2007 r.

2. Państwa Członkowskie przekazują do Sekretariatu Generalnego Rady oraz Komisji, do 15 marca 2007 r., tekst przepisów transponujących do ich prawa krajowego zobowiązania nałożone na nie na mocy niniejszej decyzji ramowej. Zgodnie ze sprawozdaniem sporządzonym na podstawie tej informacji i pisemnym sprawozdaniem Komisji Rada ocenia najpóźniej do 15 czerwca 2007 r. zakres, w jakim Państwa Członkowskie podjęły niezbędne środki w celu wykonania niniejszej decyzji ramowej.

Artykuł 7

Wejście w życie

Niniejsza decyzja ramowa wchodzi w życie z dniem jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 24 lutego 2005 r.

W imieniu Rady

N. SCHMIT

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 335 z 11.11.2004, str. 8.

⁽²⁾ Dz.U. L 164 z 22.6.2002, str. 3.